

Bemærkninger til lovforslaget

A. Almindelige bemærkninger

I. Børnehaveklasser.

Ved lov nr. 203 af 16. juni 1962 om ændringer i lov om folkeskolen blev der åbnet mulighed for, at undervisningsministeren som en forsøgsordning kunne godkende oprettelsen af »særlige klasser for børn under den undervisningspligtige alder«. Denne forsøgsordning blev på grundlag af de positive resultater, man havde opnået i forsøgsklasserne, ved lov nr. 233 af 8. juni 1966 om ændringer i lov om folkeskolen afløst af en almindelig adgang til at oprette børnehaveklasser, forudsat at de fornødne lokaler og lærerkræfter var til rådighed.

Siden 1966 har antallet af børnehaveklasser været stærkt stigende. I skoleåret 1977-78 var børnetallet i børnehaveklasser således ca. 55.000, hvilket svarer til ca. 75 pct. af det forventede elevtal i 1. klasse i skoleåret 1978-79, og der var i større eller mindre omfang oprettet børnehaveklasser i 229 kommuner.

Det af undervisningsministeren den 8. september 1975 nedsatte udvalg vedrørende samvirke mellem hjem, førskole, skole og fritidsforanstaltninger for børn i alderen 5-8 år (skolestartudvalget) har i sin 1. delbetænkning bl. a. givet udtryk for den opfattelse, at der for alle børn bør være et pædagogisk tilbud i året før skolegangens påbegyndelse. Delbetænkningen har af undervisningsministeriet været forelagt for Uddannelsesrådet for grundskolen m. v., der i sin udtalelse har anbefalet, at der tages lovgivningsinitiativ til sikring af, at alle, der ønsker det, kan få deres barn i børnehaveklasse, således at oprettelsen af børnehaveklasser bliver gjort obligatorisk for kommunerne.

Baggrunden for uddannelsesrådets forslag er især, at det har vist sig, at når der oprettes et tilstrækkeligt antal børnehaveklasser, bruges de i betydeligt omfang af alle grupper af befolkningen. Man finder endvidere, at med den stigning, der år for år finder sted i antallet af børnehaveklasser og dermed i antallet af børn, der får del i dette førskoletilbud, bliver den ulighed, at nogle forældre

kan få deres børn i børnehaveklasser og andre ikke, mere og mere iøjnefaldende.

Også Det Centrale Uddannelsesråd giver i sin redegørelse »U 90« udtryk for den opfattelse, at den nuværende ordning, hvorefter det står kommunerne frit for at oprette børnehaveklasser, bør afløses af en ordning, der pålægger kommunerne at tilbyde alle børn gratis børnehaveklasseophold på 3 timer dagligt i det sidste førskoleår.

Det er undervisningsministeriets opfattelse, at alle børn i 6-årsalderen bør have mulighed for at blive optaget i børnehaveklasse. Det foreslås derfor, at det med virkning fra 1. august 1980 pålægges kommunerne at oprette børnehaveklasser, jfr. den foreslåede ændring af § 19, stk. 1. Et barn skal herefter efter forældrenes anmodning optages i en børnehaveklasse i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år, jfr. den foreslåede ændring af § 37, stk. 1.

Forslaget må ses som et led i en allerede påbegyndt udvikling, idet reglerne for skolegangens påbegyndelse ved en lovændring i 1972 blev ændret, således at der i videre omfang kunne tages individuelle hensyn ved optagelse i skolernes 1. klasser. Endvidere er muligheden for at samordne virksomheden i børnehaveklasserne og 1.-2. klasserne under overvejelse i undervisningsministeriet. Også ændringsforslaget vedrørende skolepasningsordninger må betragtes som et led i denne udvikling.

Børnehaveklasser har hidtil været beregnet for de børn, der det følgende år ventes at skulle begynde i 1. klasse ved den pågældende skole. Baggrunden for, at man har kunnet stille dette krav, har imidlertid været, at det var frivilligt for kommunerne, om man ønskede at oprette børnehaveklasser. Selv om en adgang til at optage børn fra flere skoledistrikter i en skoles børnehaveklasser ikke vil være i overensstemmelse med ønsket om et samlet indskolingsforløb, finder man ikke, at kravet kan opretholdes ubetinget, når det gøres obligatorisk for kommunerne at oprette børnehaveklasser. Dels vil der være skoler, der er for små til at have en børnehaveklasse, dels vil der være større skoler, der lokalemæssigt ikke har plads til en